

'Meer troepen voor Afghanistan? Absoluut!'

INTERVIEW Talibankenner Ahmed Rashid pleit voor nieuwe doorstart De Taliban speculeren op een terugtrekking van de Navo-troepen uit Afghanistan en de buurlanden bereiden zich al voor om het vacuüm dat dan ontstaat met hun krijgsheren te vullen. In dat scenario dreigt voor de Afghanen een nieuwe burgeroorlog en voor het westen een nieuw terreurnest, waarschuwt de Pakistaanse journalist Ahmed Rashid.

'De Taliban willen tweedracht zaaien binnen de alliantie, en het ziet er naar uit dat ze daar in slagen ook'

Van onze redacteur

Lieven Sioen

BRUSSEL

Meer dan honderd doden bij een moorddadige aanslag op burgers op een markt in Peshawar, vorige woensdag. Vijftien zware aanslagen in alle belangrijke steden van het land in de loop van de maand oktober. Na Afghanistan lijken de Taliban ook Pakistan meer en meer in chaos te doen wegzinken. Ondertussen vragen in het westen steeds meer mensen zich af of de aanwezigheid van Navo-troepen niet veeleer olie op het vuur gooit. Steeds luider klinkt dan ook in Europa en Amerika de stem om de westerse troepen uit dat wespennest terug te trekken.

'Niet doen', pleit de Pakistaanse journalist Ahmed Rashid. 'De regio heeft net nood aan een groter engagement van het Westen. Meer troepen, absoluut, maar ook dat er eindelijk eens echt werk wordt gemaakt van economische heropbouw.'

Weinigen kennen de problematiek in Pakistan en Afghanistan zo goed als Ahmed Rashid. Aan de vooravond van 9/11 publiceerde deze journalist het magistrale, maar toen amper opgemerkte boek Taliban over de mysterieuze religieuze heersers van Afghanistan. Alles veranderde na de aanslagen op de Twin Towers. Mullah Omar en zijn aanhangers werden wereldberucht en Ahmed Rashid ontpopte zich tot een van de best geïnformeerde en meest geconsulteerde experts over de veiligheidssituatie in Afghanistan en Pakistan. De regering-Bush had weinig oor naar zijn raad. De regering-Obama luistert wel naar zijn advies. Wij deden dat ook.

Betekent de golf van aanslagen in Pakistan dat de Pakistaanse Taliban in het offensief zijn, of integendeel dat ze in het nauw gedreven zijn door de militaire operaties van het Pakistaanse leger?

'Vergeet niet dat woensdag ook in Kabul een zware aanslag plaatsvond, tegen een gastenverblijf voor VN-personeel. De Taliban voeren zowel in Pakistan als in Afghanistan een offensief om voor de winter sterke posities in te nemen, strategisch, maar ook psychologisch. De aanslagen dienen om de bevolking te demoraliseren, maar ook om het moreel van de Navo en de internationale gemeenschap verder onderuit halen. De Taliban willen tweedracht zaaien binnen de alliantie, zelfs enkele landen overhalen om zich uit Afghanistan terug te trekken. En het ziet ernaar uit dat de Taliban daar in slagen ook.'

Wat als de Navo zich toch zou terugtrekken?

'Dat zou een ramp zijn voor Europa en de VS, want het westen kan zich niet veroorloven dat de Taliban en Al-Qaeda weer aan zet komen in Afghanistan, vervolgens Pakistan verlammen en geleidelijk hun invloed over de hele regio laten gelden.'

President Obama staat voor moeilijke beslissingen over Afghanistan. Wat zou u hem aanraden?

'De Afghanistan-strategie die Obama in maart voorstelde, lijkt me heel verstandig en betekent een complete breuk met het beleid van zijn voorganger Bush. Hij erkent het belang van Afghanistan, ziet de verwevenheid met Pakistan en wil niet alleen de veiligheid verhogen door meer troepen te zenden, maar ook fors investeren in economie, landbouw en burgerlijk bestuur. Allemaal zaken die Bush veronachtzaamd had. Het probleem is dat die nieuwe strategie tijd vergt, en dat het geduld van de Amerikaanse, Europese en Afghaanse bevolking op raakt. We hebben zeven jaar tijd verloren in Afghanistan, doordat de regering Bush alle middelen op Irak concentreerde. Het westen moet begrijpen dat dit jaar 1 is voor Afghanistan.'

De concrete vraag die voorligt is of Obama en de Navo-partners, België inbegrepen, meer troepen moeten sturen naar Afghanistan?

'Mijn antwoord is ja. Men kan Afghanistan niet heropbouwen zonder de veiligheid te verbeteren. Vandaag heerst in Afghanistan de perceptie dat de Taliban aan de winnende hand zijn en dat de Navo de strijd verliest. De Taliban en verschillende buurlanden speculeren er al volop op dat de Navo zich binnenkort terugtrekt. Dat zou een ramp zijn, niet alleen omdat de Taliban dan weer aan de macht zou komen, maar ook omdat alle regionale machten weer op het strijdtoneel zouden komen. India, Rusland, Iran, China: ze zouden allemaal opnieuw hun pionnen uitzetten en Afghanistan weer in de chaos van de jaren negentig storten.'

Zijn de Taliban nog te verslaan?

'Volgens mij wel, omdat de Afghanen zelf de Taliban niet terug willen. Zij zijn het enige volk in de wereld dat acht jaar lang aan den lijve heeft ondervonden wat een Talibanregime betekent. Afghanen hebben dertig jaar oorlog achter de rug. Ze weten dat, zolang er westerse troepen in het land zijn, er een kans bestaat dat er stabiliteit en ontwikkeling komt. Als die troepen het land verlaten, is er daar geen enkele kans meer toe.'

Is onderhandelen een optie?

'Ja. Ondanks hun samenwerking, zijn er grote verschillen tussen de Pakistaanse en de Afgaanse Taliban. De Pakistani zijn veel extremistischer. De meeste Talibanstrijders in Afghanistan, daarentegen, zijn boerenjongens die vechten voor een loon, of om persoonlijke redenen. Ten tijde van de jihad tegen de Russen vocht niemand voor een loon, maar uit overtuiging. Die boerenjongens kun je een alternatief bieden. Maar dan moeten ze wel perspectief krijgen op verzoening, reïntegratie en werk, en de zekerheid dat ze niet in een nieuw Guantanamo terecht zullen komen.'

Is president Karzai nog de geschikte persoon om die verzoening tot stand te brengen, na de verkiezingsfraude?

'Die eerste verkiezingsronde is een echte tragedie, die niet alleen de regering-Karzai veel legitimiteit heeft gekost, maar ook het westen in diskrediet heeft gebracht. Hopelijk wordt de tweede ronde eerlijker en herstelt ze de legitimiteit van het democratiseringsproces.'

In Pakistan plegen extremisten inmiddels ook over het hele land zware aanslagen. Bestaat er een risico dat ze het regime omverwerpen en de hand leggen op het nucleaire arsenaal van het land?

'Nee, dat scenario is nog ver af. Het Pakistaanse leger telt een half miljoen manschappen. Het kernarsenaal is enorm beveiligd. Maar het is wel een dreiging die men in het achterhoofd moet houden, en het is een feit dat Pakistaanse extremisten nu een nationale strategie voeren met als ultieme doel ook de omverwerping van de regering. Het is een extra reden om met de Taliban en Al-Qaeda af te rekenen, willen we binnenkort niet ook Chinese, Iraanse of Indiase Taliban zien ontstaan.'

Pakistan heeft de Taliban lang de hand boven het hoofd gehouden. Is de regering er ondertussen van overtuigd dat de Taliban ook voor Pakistan een bedreiging vormen?

'De regering wel, maar het probleem is dat de strijd tegen het extremisme in handen is van de Pakistaanse militairen, die de voorbije acht jaar dubbelspel zijn blijven spelen. Ze bestrijden wel

de Pakistaanse Taliban, omdat die een interne bedreiging vormen, maar gaan nog altijd niet achter de Afghaanse Taliban aan, omdat die dan weer een nuttig instrument zijn voor de buitenlandpolitiek van het Pakistaanse leger.'

Hoe succesvol is de militaire campagne tegen de Taliban in Zuid-Waziristan?

'De strijd is nog onbeslist, maar er is veel scepticisme dat het Pakistaanse leger in zijn opzet zal slagen voor de winter invalt. Alleen al omdat ze veel te weinig troepen hebben gestuurd: dertigduizend soldaten tegen zo'n tienduizend Taliban in zeer moeilijk, onherbergzaam terrein. Maar het Pakistaanse leger zet onvoldoende troepen in omdat het geen soldaten wil weghalen van de grens met India, dat het als enige echte bedreiging voor de nationale veiligheid beschouwt, veel meer dan het religieus extremisme. Het Pakistaanse leger is nog altijd niet ontwaakt in de nieuwe wereld. Het leeft nog in het tijdperk van de koude oorlog.'

Lees het volledige interview op:

www.standaard.be/rashid

Ahmed Rashid was te gast op een lezing van het tijdschrift Mo en van deBuren. Zijn analyse is ook te lezen op www.mo.be/mopapers

© 2009 Corelio

Publicatie:

De Standaard /
Antwerpen

Limburg
Oost-Vlaanderen
Vlaams-Brabant/Brussel
West-Vlaanderen
Nationaal

Publicatiedatum:

30 oktober 2009

Auteur:

Is;

Pagina:

14

Aantal woorden:

1263